

NIEUWSBRIEF APRIL 2021

LiveCast:
Duurzaam pionieren in het onderwijs
woensdag 14 april 18.30-19.30 uur

volg [hier](#) de livestream

EduCAUTION #35: Circulariteit in het onderwijs
Pakhuis de Zwijger in Amsterdam

Emin Kececi (Meesters met Dromen) en **Kira van den Berg** (Youth for Climate) gaan in gesprek met duurzame pioniers in het VO en het MBO.

Biologie docent **Sophie van der Hart** ontwikkelde op de Bredero Mavo in Amsterdam het vak Groen. Docent events **Pijke Houwen** verkende voor ROC TOP nieuwe manieren om studenten in contact te brengen met het bedrijfsleven. **Joris Petterson** van EwasteArcades vertelt hoe hij met challenges studenten kennis liet maken met duurzaamheid in de horeca. Lector Leeromgevingen in het beroepsonderwijs **Ilya Zitter** geeft feedback op de voorbeelden uit de praktijk.

Kijk mee via via de website van Pakhuis de Zwijger op woensdag 14 april, zie [link](#).

Redactie: Teachers for Climate en Nederlandse Academie voor Duurzaam Onderwijs.

KLIMAAT IN DE KLAS

Oproep: Enquête Youth for Climate

[klik hier voor de enquête](#)

Graag jullie medewerking! Youth for Climate en Fridays for Future onderzoeken hoe VO-leerlingen denken over de aandacht voor klimaatverandering en duurzame ontwikkeling in het onderwijs.

De resultaten worden vertaald naar een manifest aan de politiek en onderwijsontwikkelaars. Er zijn nog **150** ingevulde enquêtes nodig om tot het gewenste aantal van duizend te komen. Wie kan deze in de klas laten invullen? Kost vijf minuten tijd. Invullen kan tot en met 14 april.

Nieuwe kopopleiding bij ROCvA MBO-opleiding: Sustainable Leadership

[klik hier voor de website](#)

Impactvol ondernemen wordt steeds belangrijker voor een wereld die in transitie is. Bedrijven zijn continu in ontwikkeling en moeten steeds veranderen.

Schuilt er in jou een 'change agent', een verandermanager? Iemand die mensen en organisaties motiveert en overtuigt om duurzaam te veranderen. En die tegelijkertijd bewaakt dat de onderneming nog steeds winst maakt, door het verdienmodel aan te passen; luiden de eerste woorden op de website van ROC van Amsterdam voor de nieuwe 1 jarige MBO-opleiding Sustainable Leadership. Het is een kopjaar op basis van het kwalificatiedossier 'leidinggeven op basis van vakmanschap'. Bedoeld voor ambitieuze studenten die bedrijven willen helpen in de transitie naar of opzet van betekenisvol ondernemen.

Manifest

JongerenXNaturalis

Jongeren X Naturalis:

Tijd voor biodiversiteit

klik [hier](#) voor de website

Naturalis bracht jongeren uit heel Nederland online bij elkaar om na te denken over het belang van biodiversiteit.

In een uitgebreid manifest pleiten de jongeren voor o.a. voor meer klimaat in het onderwijs: niet alleen de fysische, ook de sociale aspecten moeten worden opgenomen in het curriculum. Het belang van biodiversiteit, inclusief de economische waarde, moet hierin worden meegenomen. Deze week gaan de jongeren verder met het uitwerken van aanbevelingen aan de politiek.

Teachers for Climate is onderdeel van het kernteam Jongeren X Naturalis. Het volledige manifest is te lezen via bovenstaande [link](#).

Helpdesk Klimaat:

Heeft het zin om drankkartons te recyclen?

klik [hier](#) voor het gehele artikel

Via de Helpdesk Klimaat kunnen docenten en scholieren online vragen stellen aan wetenschappers.

Deze vraag werd beantwoord door **Blanca Corona Bellostas** van de Universiteit Utrecht, Copernicus Instituut. Samenvatting: *Recyclen van afvalmaterialen tot secundaire materialen levert over het algemeen significante klimaatwinst op.*

In het geval van drankkartons vermindert recyclen de totale CO₂-uitstoot, omdat de gewonnen papierpulp gebruikt kan worden ter vervanging van nieuwe papierpulp. De CO₂-uitstoot van dit recycleproces is kleiner dan bij de productie van nieuw papierpulp. Het volledige artikel is te lezen via deze [link](#).

Vacatures Teachers for Climate

Wij hebben behoefte aan versterking op het gebied van fondsenwerving, de berichtgeving op social media en activiteiten voor het primair onderwijs.

We hebben op dit moment vier bestuursleden, dit willen we uitbreiden naar vijf. *Teachers for Climate* is een *grassroots* organisatie van docenten die zich hard maakt voor verduurzaming van het onderwijscurriculum en de leeromgeving. Wij doen dit werk vrijwillig, naast een baan in het onderwijs.

We werken op dit moment ook aan een nieuwe website.

Voor vragen over Teachers for Climate en de vacatures kun je bellen met **Mark Boode**, tel: 06-46752547.

Boekrecensie:

KliFi

door Adriaan van Dis

De moed der wanhoop

Het is 2030, een Trumpiaanse president regeert Nederland met desinformatie en harde hand. Dan zorgt een orkaan voor een enorme overstroming met vele doden en ellende tot gevolg, vooral onder de slecht gehuisveste vluchtelingen.

Jákob Hemmelbahn, in 1956 zelf uit Hongarije gevlucht, besluit uit woede over het falende regeringsbeleid deze klimaatslachtoffers een stem te geven in zijn boek KLiFi (2021). Terwijl hij in zijn nog droge huis inkwartiering krijgt te verduren van de VaderlandseGarde, begint hij met de moed der wanhoop hun verhalen op te tekenen, maar ontdekt daarbij zijn beperkingen. Werkt zijn 84-jarige brein nog naar behoren? Wie gaat het lezen? Wat durft hij over de president te schrijven?

Met dit korte boek vol rake zinnen -ook goed leesbaar voor leerlingen van 15 jaar en ouder- brengt Adriaan Van Dis (zelf ook 84 in 2030) de situatie tot leven, die helaas niet eens heel denkbeeldig is. Terugkijkend vanuit zijn fictieve toekomst stelt hij ons indirect de vraag: wat doen we nu om dit te voorkomen? Met recente ervaringen kunnen we bedenken welke ellende een rechts-populistische president kan veroorzaken, maar of een regering van 'redelijke partijen' het wassende water wel weet te keren? Linksom of rechtsom: we zullen allemaal aan de bak moeten. Een boek erover schrijven is belangrijk, maar niet voldoende. Maar niets doen is geen optie.

Frank van Schaik - Teachers for Climate

Gratis documentaire 2040 kijken met je leerlingen?

In de documentaire 2040 gaat Australiër Damon Gameau op onderzoek naar hoe de wereld er uit zou kunnen zien in 2040 als we erin slagen klimaatverandering te beperken tot 1,5 graad temperatuurstijging.

Door het benutten van duurzame oplossingen die nu al beschikbaar zijn. Deze opgewekte en hoopgevende documentaire bespreekt duurzame oplossingen zoals de donut economie, duurzame landbouwtechnieken en een gedecentraliseerd elektriciteitsgrid op lokale zonnepanelen.

Deze docu is ook te gebruiken in de online lessen. [Bekijk de trailer hier.](#)

Heb je interesse? Stuur een mail naar Linda Vosjan : linda@climatecleanup.org

Vermeld; *Teachers for Climate*, daarbij wel even in je mail.
